

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/134/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120014820
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Bednár
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6120014820.3

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jána Bednára a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Štefana Nováka, LL.M., v trestnej veci obžalovaného J. T., stíhaného pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, 2 písm. c), d) Tr. zák., s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. a ustanovenie § 140 písm. b) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a iné, na verejnom zasadnutí dňa 1. februára 2022 o odvolaní obžalovaného J. T., krajského prokurátora a poškodenej Márii Voštiarovej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4Tk/5/2020 zo dňa 22.10.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie krajského prokurátora, obžalovaného J. T. a poškodenej J. T. z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4Tk/5/2020 zo dňa 22.10.2021 bol obžalovaný J. T. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, 2 písm. c), d) Tr. zák., s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. a ustanovenie § 140 písm. b) Tr. zák., v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák.;

zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák., s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák.;

zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák. a

z prečinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 20.06.2020 v čase okolo 20:00 hod. v samostatnej bytovej jednotke na prízemí I. „J.“ v U. T., na ulici X. 1, pod vplyvom alkoholu v úmysle usmrtiť svoju bývalú manželku J. T., nar. XX.X.XXXX, po tom čo mu odmietla podpísať listinu podľa jeho požiadavky, zamkol vstupné dvere a s poukázaním na výhražný list, ktorý jej adresoval z výkonu trestu odňatia slobody za to, že ho dostala predtým do väzenia ju sediacu na stoličke v kuchyni opakovane najmenej 3x obliel do oblasti tváre a dýchacích ciest, do oblasti zadnej plochy krku, do oblasti hrudníka a do oblasti brucha žieravinou - technickým roztokom amoniaku 18 % tzv. čpavkovou vodou, s tým, že jej povedal "dnes tu zdochneš, lebo nikto tu nie je, mám to zistené, sme tu sami, kričať nebudeš, zadusíš sa, Ty kurva stará", po čom sa J. T. podarilo z jej mobilného telefónu prostredníctvom SMS správ a následne aj telefonicky kontaktovať svoju dcéru J. U., nar. XX.XX.XXXX, ktorú žiadala o pomoc, s tým, že ju chce J. T. zabiť, načo J. U. spoločne s jej priateľom S. K., nar. XX.XX.XXXX, a synom J. T., J. T., nar. XX.XX.XXXX, prišli zvonku k bytovni, kde v zamrežovanom okne kúpeľne predmetného bytu zbadali J. T., na čo kovovú mrežu J. T. a S. K. vytrhli a vošli z dôvodu poskytnutia pomoci J. T. popod mrežu cez okno do kúpeľne, kde v ovzduší zacítili dráždivý zápach a poškodenú J. T. cez okno vyhodili von, po čom poškodený J. T. prešiel cez kúpeľňu, kuchyňu až do obývacej izby, kde J. T. spoza gauča vybral nelegálne držanú strelnú zbraň samonabíjaciu pištoľ československej výroby, zn. ČZ, vzor 24, kal. 9 mm,

Browning Court, výr. č. XXXXXX, ktorá z technického hľadiska patrí v zmysle zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive v znení neskorších predpisov, podľa § 5 ods. 1, písm. a), ods. k zbraniam kategórie B a podlieha povolovaciemu konaniu a evidenčnej povinnosti a na nadobúdanie zbrane sa vzťahujú ust. § 8 až 14 a § 37 vyššie uvedeného zákona, s minimálne šiestimi nábojmi so stredovým zápalom československej výroby, kal. 9 mm Browning Court v zbrani a zásobníku, ku ktorej taktiež v priestoroch bytovej jednotky prechovával aj ďalších celkovo 7 ks pištoľových nábojov so stredovým zápalom československej výroby, kal. 9 mm Browning Court, pričom z technického hľadiska, v zmysle zák. č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive, v znení neskorších predpisov, ide podľa § 2 ods. 1 písm. g) o strelivo, ods. 2 prílohy č. 6 ods. D., písm. a), ide o náboje, na nadobúdanie vlastníctva ktorých sa vzťahujú ust. § 12 a 27 vyššie uvedeného zákona, pričom uvedenú zbraň a náboje prechovával bez povolenia v rozpore s ustanoveniami zák. č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive, v znení neskorších predpisov a vystrelil v smere proti poškodenému J. T. celkovo 3 krát, pričom prvým výstrelom ho zasiahol do oblasti panvy, následkom čoho poškodený J. T. spadol na zem, po čom sa mu po skončení strelby podarilo J. T. zbraň vyraziť stoličkou a vyhodiť z okna kúpeľne cez ktoré taktiež vyskočil a uvedeným konaním J. T. spôsobil poškodené J. T. zranenia - poleptanie pier úst, jazyka, podnebia dutiny ústnej, hltana a hrtana - teda poleptanie dýchacích ciest, poleptanie očných mihalníc, spojoviek a rohoviek obojstranne, poleptanie hrudníka (3. stupňa), poleptanie krku (2.a stupňa), poleptanie brucha (2.a stupňa), ktoré si vyžadujú obvyklú dobu liečby a práceneschopnosti v trvaní 8 až 12 týždňov, ktorá však u poškodenej vzhľadom na poškodenie zraku bude trvať dlhšie s predpokladom zanechania trvalých následkov v zmysle poruchy zraku, jaziev poleptaných oblastí a poškodenia horných dýchacích ciest, vrátane hlasiviek, pričom uvedené zranenia ju bezprostredne ohrozovali na živote a mohli viesť k jej smrti zadusením, a J. T. spôsobil zranenia - hladký priestrel v oblasti 1. horného okraja panvy vpravo idúci smerom dozadu do sedacej oblasti vpravo pod kožou s dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní 14 dní, avšak pri zasiahnutí vnútrobrušných orgánov mu mohli byť spôsobené závažné zranenia týchto orgánov, ktoré v prípade komplikácií mohli viesť aj k smrti.

Za to okresný súd podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, 5 Tr. zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 39 ods. 1, 3 písm. b) Tr. zák. a § 46 Tr. zák. obžalovanému uložil trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. pre výkon trestu odňatia slobody ho zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c) Tr. zák. obžalovanému uložil ústavné ochranné protialkoholické liečenie.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. obžalovanému uložil ochranný dohľad v trvaní 2 rokov.

Podľa § 83 ods. 1 písm. g) Tr. zák. obžalovanému uložil zhabanie vecí:

- kuchynský nôž striebornej farby a
- samonabíjacia pištoľ československej výroby zn. ČZ vzor 24, 9 mm, Browning Court, výr. č. XXXXXX, spolu so zásobníkom (v súčasnej dobe v úschove na OR PZ OPP Žiar nad Hronom).

Podľa § 287 ods.1 Tr. por. obžalovanému uložil tiež povinnosť nahradiť poškodeným:

- J. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom U. T., I. XXXX/XX, škodu vo výške 11.750,- €,
- Dôvera, zdravotnej poisťovni, a. s., Einsteinova 25, Bratislava, IČO: 35 942 436, škodu vo výške 19.200,- € a
- Sociálnej poisťovni, a. s., pobočka Žiar nad Hronom, Sládkovičova 17, Žiar nad Hronom, IČO: 30 807 484, škodu vo výške 1.255,40 €.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. poškodenú J. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom U. T., I. XXXX/XX, so zvyškom svojho nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie obžalovaný J. T., a to voči všetkým výrokom napadnutého rozsudku a voči konaniu, ktoré výrokom predchádzalo. Obhajca obžalovaného v podstate poukázal na zásadu „iure novit curia“ - súd pozná právo, preto úplne a dopodrobna nemusel analyzovať uvedené rozsudky okresného súdu a ani uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici. Dal do pozornosti, že okresný súd v rozsudku zo dňa 12.04.2021 obžalovaného odsúdil za spáchanie zločinu

ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. a ďalej tak, ako je uvedené v rozsudku.

Rozsudkom zo dňa 22.10.2021 však okresný súd zmenil svoje rozhodnutie a uznal obžalovaného za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, 2 písm. c), d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. a ustanovenie § 140 písm. b) Tr. zák., v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a ďalej tak, ako je uvedené v napadnutom rozsudku.

Obžalovaný ako v prípravnom konaní, tak aj v súdnom konaní nepoprel pitie alkoholu, nepoprel, že mal v držbe kuchynský nôž a pištoľ. Nepoprel skutkový dej, ktorého následkom bolo aj spôsobenie škody tak, ako je to uvedené v napadnutom rozsudku. Preto sa obžalovaný k výrokom súdu v tejto časti nevyjadril. Od začiatku prípravného konania obžalovaný popieral úmysel zavraždiť poškodenú J. T. a svojho syna J. T.. Neskôr už v prípravnom konaní bolo konanie obžalovaného voči poškodenému správne prekvalifikované tak, ako je uvedené v obžalobe.

Krajský súd svojim uznesením sp. zn. 3To/70/2021 zo dňa 31.08.2021 zrušil rozsudok okresného súdu a vec vrátil tomuto súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Krajský súd podrobne odôvodnil svoje rozhodnutie. Okresný súd rešpektujúc hore uvedené skutočnosti na hlavnom pojednávaní dňa 22.10.2021 vec v potrebnom rozsahu prejednal a tak, ako je už vyššie uvedené, vec prekvalifikoval zo zločinu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu na obzvlášť závažný zločin vraždy v štádiu pokusu, čo podľa obžalovaného nie je „casus positio legis“ (zákonná skutková podstata).

Obhajoba má za to, že z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní dňa 22.10.2021 nebola ustálená žiadna skutočnosť v sile dôkazu tak, aby okresný súd mohol zákonným spôsobom zmeniť právnu kvalifikáciu skutku, a to hlavne preto, že podľa obžalovaného neexistuje dôkaz o úmysle zavraždiť poškodenú. Obhajoba pritom v uznesení krajského súdu nenašla žiadnu skutočnosť, ktorou krajský súd mal zaviazat' okresný súd na zmenu právnej kvalifikácie tak, ako už bolo uvedené.

K výške trestu obhajoba uviedla, že zákon umožňuje uloženie trestu vo výmere 10 rokov, avšak s prihliadnutím ku všetkým skutočnostiam zisteným z prípravného konania, súdneho konania, k osobe obžalovaného, k jeho veku a zdravotnému stavu, je trest neprimerane vysoký, pričom zákonodarca umožňuje súdu dať aj miernejší trest. Podľa obhajoby je aj zaradenie na výkon trestu neprimerane prísne, ako vhodnejšie sa obhajobe javí zaradenie obžalovaného do nižšieho stupňa stráženia.

Na základe horeuvedených skutočností obhajoba navrhla, aby Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a rozhodol vo veci sám, ako je to uvedené v písomných dôvodoch tohto odvolania.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie aj prokurátor krajskej prokuratúry, a to proti výroku o uloženom treste v neprospech obžalovaného J. T.. Z písomných dôvodov odvolania v podstate vyplynulo, že prokurátor sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu v časti právneho posúdenia skutku spáchaného zo strany obžalovaného J. T. proti poškodenej J. T., ako aj proti poškodenému J. T. a považuje ich za správne. Nesúhlasil však s výrokom prvostupňového súdu o uloženom treste.

K úvahám prvostupňového súdu, ktorými sa riadil pri rozhodovaní o ukladaní trestu, prokurátor uviedol, že pri určovaní druhu a výmery trestu súd dostatočne neprihliadal na spôsob spáchania činu a jeho následok, kedy je možné jednoznačne konštatovať, že spôsob spáchania činu, najmä voči poškodenej J. Voštiarovej predstavoval konanie, ktoré je poznačené bezohľadnosťou voči životu a zdraviu poškodenej so sledovaným cieľom, túto usmrtiť, postupným dávkovaním žieraviny do oblasti tváre, dýchacích ciest, do oblasti zadnej plochy krku, do oblasti hrudníka a do oblasti brucha. Súd správne priznal obžalovanému dve priťažujúce okolnosti, a to, že spáchal viac trestných činov, ako aj, že v minulosti už bol odsúdený. V prípade neuplatnenia moderačného práva súdu o mimoriadnom znížení trestu mal súd ukladať trest odňatia slobody v zákonom stanovenej trestnej sadzbe pri prevahe priťažujúcich okolností vo výmere 22 rokov a 6 mesiacov až 25 rokov. V dôsledku uplatnenia inštitútu mimoriadneho zníženia trestu bol súd limitovaný spodnou hranicou ukladania takéhoto trestu ustanovením § 39 ods. 3 písm. b) Tr. zák., teda v danom prípade nesmel uložiť trest nižší, ako 8 rokov. Súd tak v podstate uložil obžalovanému trest odňatia slobody mierne zvýšený o 2 roky na dolnú hranicu mimoriadneho zníženia trestnej sadzby. Takýto postup súdu prokurátor považuje za nesprávny, vzhľadom ku skutočnosti, že obžalovaný nie

je prvotrestaným páchatelom, pričom je zrejmé, že násilného konania sa dopúšťal voči poškodenej aj v minulosti, keď bol odsúdený za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ako aj ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou (konanie Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/76/2018). Tento trest vykonal dňa 15.04.2020. Protiprávneho násilného konania voči poškodenej sa dopustil aj na úseku priestupkov, kedy bol rozhodnutím Okresného úradu - odboru všeobecnej vnútornej správy Žiar nad Hronom sp. zn. OÚ-ZH-OPVS-2017/009777 zo dňa 02.10.2018, postihnutý blokovou pokutou vo výške 20,- Eur, pričom prokurátor bližšie ozrejmil okolnosti spáchaného priestupku. Navyše z dôvodovej časti rozsudku prokurátorovi nie je zrejmé, prečo práve trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov považoval súd za primeraný.

V neposlednej rade prokurátor poukázal na predchádzajúce odsúdenie obžalovaného za trestnú činnosť voči tej istej osobe, ako aj predchádzajúci výkon trestu, ktorý nevedol k náprave obžalovaného. Práve naopak, obžalovaný svojím konaním sa dopustil dvoch závažných trestných činov, a to krátko v podstate len 2 a pol mesiaca po jeho prepustení z výkonu trestu.

V závere odvolania prokurátor poukázal na uložený trest okresným súdom za zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. vo vzťahu k poškodenej J. Voštiarovej, kedy súd obžalovanému uložil trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov a pri opätovnom uznaní viny obžalovaného pri právnej kvalifikácii skutku v prísnejšej trestnej sadzbe uložil obžalovanému trest vo výmere 10 rokov pri zákonnej sadzbe 22 rokov a 6 mesiacov až 25 rokov, pričom obžalovanému mal byť ukladaný úhrnný trest odňatia slobody v zmysle ustanovenia § 41 ods. 1 Tr. zák. v súvislosti s konštatovaním uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorým vrátil vec na nové prejednanie a rozhodnutie, keďže obžalovaný sa dopustil trestnej činnosti jedným skutkom, ktorým sa dopustil štyroch trestných činov. Vzhľadom na vyššie uvedené prokurátor navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a ďalších výrokoch nadväzujúcich naň a sám vo veci rozhodol.

Odvolanie proti tomuto rozsudku podala aj poškodená J. T., a to prostredníctvom svojej splnomocnenkyne Mgr. et Mgr. S. T. X.. Podstatou odvolania je tvrdenie poškodenej, že v napadnutom rozsudku vo výroku odkazujúcom ju so zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody, t. j. nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,- Eur na civilný proces, považuje za nesprávny a nespravodlivý, keďže takéto rozhodnutie nezodpovedá stavu veci a zákonu. V tejto súvislosti splnomocnenkyňa poškodeného poukázala na ustanovenie § 287 ods. 1 veta prvá, § 46 ods. 1 veta prvá a § 46 ods. 3 Tr. por., pričom vzhľadom na definíciu pojmu škoda sa povinnosť rozhodnúť o jej náhrade v odsudzujúcom rozsudku, ak bol jej nárok riadne a včas uplatnený, sa vzťahuje na škodu majetkovú, morálnu aj inú, aj na porušenie či ohrozenie iných zákonných práv alebo slobôd poškodeného. V tomto smere splnomocnenkyňa vysvetlila pojem škoda z trestnoprávneho hľadiska a ďalej vysvetlila súdu postup rozhodovania o nároku na náhradu škody v adhéznom konaní, pričom podľa tohto postupu je potrebné rešpektovať hmotnoprávne ustanovenia osobitných predpisov, na ktorých je uplatnený nárok založený a ktorými sa tiež aj riadi. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy existencia závažnej škody. Za závažnú ujmu sa pritom považuje ujma, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. V tejto súvislosti splnomocnenkyňa poukázala na záver lekárskeho nálezu MUDr. P. E. zo dňa 03.02.202 (pozn. predsedu senátu - chyba v dátume), ktorý sa týkal lekárskej diagnózy „posttraumatická stresová porucha“, F43.1“, ako aj ďalšie diagnózy F62.0, F32. Vzhľadom na vyššie uvedené, takéto podstatné zhoršenie zdravotného stavu by každá iná fyzická osoba považovala za ujmu značnú.

Poškodená má za to, že konaním obžalovaného, ktorým naplnil skutkovú podstatu obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, 2 písm. c), d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. a § 140 písm. b) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., došlo k neoprávnenému zásahu do práva poškodenej na ochranu osobnosti, konkrétne k zásahu do jej práva na život a zdravie, ako jedného z čiastkových osobnostných práv fyzickej osoby, ktorému poskytuje ochranu ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka, čo samo o sebe bolo jednoznačne dôvodom na to, aby súd prvej inštancie podľa § 287 ods. 1 Tr. por. rozhodol o priznaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a nemal poškodenú s týmto jej nárokom podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkazovať na civilný proces.

V závere odvolania poškodená poukazuje na to, že nemajetková ujma sa nedá považovať za paušalizovanú škodu, ktorej vyčíslenie je dané na základe tabuliek, resp. bodového ohodnotenia, ale jej výška závisí od úvahy súdov, z čoho vyplýva, že súd nebol viazaný výškou mnou uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,- Eur, ale mohol aj bez ďalšieho hlbšieho dokazovania, ak by dospel k názoru, že sú dané dôvody na priznanie nároku v nižšej ako v mnou uplatnenej výške, rozhodnúť o priznaní náhrady škody aj v nižšej sume. Z uvedeného dôvodu poškodená navrhla, aby odvolací súd rozhodol o priznaní jej nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 30.000,- Eur, čím by v spojitosti so sumou vo výške 11.750,- Eur z titulu bolestného priznanej už napadnutým rozsudkom, bol poškodenej priznaný nárok v celkovej výške 41.750,- Eur.

Ďalej písomné podanie písané vlastnou rukou podal na súd aj obžalovaný J. Voštiar, v ktorom sa vyjadril k priebehu skutku a k celej situácii. V podstate z písomného vyjadrenia vyplynulo okrem iného, že v sobotu vôbec poškodenú nečakal, vedela, že nesmie piť, ale stále nosila alkohol, keď prišla k nemu napriek zákazu. Mali pravidelne sex aj v týždni, večer z dlhšej chvíle išiel čistiť prívěšok, preto vzal čpavkovú vodu 18%, prívěšok sa do fľaše cez hrdlo nezmesil, preto zrezával hrdlo fľaše a vtedy prišla exmanželka, mala vypiť a prišla na jeho aute. Doniesla piva a víno, otvorila mu pivo, sadla si na ľavú stranu stola. Povedal jej, že dá prívěšok do čističa a dá ho vonku, aby čpavok nesmrdel. Po chvíli ho začala vo veselej nálade provokovať, začala sa mu smiať do tváre a povedala, že advokát aj sudca všetko prisúdili jej a on má zaplatiť súdne poplatky a znalecké posudky a ešte jej aj advokát vybaví, že jej za traumu bude musieť zaplatiť 20.000,- Eur. Vtedy sa mu v zlosti zatmelo pred očami a šplechol jej čpavkovú vodu na hrud'. Keby v tom čase mal hocičo iné, tak by ju obľal aj tým. Bol to skrat momentálnej zlosti, nie žiadna príprava. Chcela odísť na aute, ale on jej jedny dvere zamkol a poslal ju do kúpeľne, aby sa osprchovala, lebo mala u neho veci na spanie. Keby jej chcel siahnuť na život, tak to urobí ako nešťastnú náhodu a nie čpavkovou vodou. K správaniu jeho exmanželky - poškodenej ďalej uviedol, že keď sa vrátil z Dubnici, mal minúté všetky úspory, pričom išla aj do mínusu 650,- Eur. Všetko vyrovnal, aj za byt. Poškodená rozdala aj jeho kvalitnú zbierku mincí.

Ďalej obžalovaný uviedol, že je ťažko zdravotne postihnutá osoba na kĺby, má postihnutý sluch aj zrak, má 70 rokov a 42 rokov a 60 dní odrobených v ťažkom priemysle. Mal infarkt a krvácanie do mozgu. Po operácii mu lekárka pri prepúšťaní z kliniky povedala, čoho sa má vystríhať. Mal sa liečiť na vysoký tlak, ťažko necvičiť, nedvíhať ťažké predmety alebo sa rýchlo nenahnevať, lebo by to malo pre neho, aj vzhľadom na jeho vek, fatálne následky. Obžalovaný si nepamätal čo urobil, povedali mu to policajti vo Zvolene, keď mu zašivali ruky. Chcel spáchať samovraždu. Povedali mu, že si pekne na staré kolená zavaril, že strieľal a polial exmanželku kyselinou. On tomu neveril. Nemal v úmysle jej ublížiť a už vôbec nie vraždiť. V podstate keď prišla za ním poškodená bol rád, aspoň 2 dni nebol sám, keď prišla v ten deň, prišla s jasným úmyslom ho vyprovokovať a čakala, či nedostanem ďalší a možno posledný infarkt v živote. Pokiaľ ide o zbraň, tá mu ostala po kamarátovi, ktorý zomrel, všetko priznal. To, že manželku obľal, nebola žiadna príprava jej ublížiť a už vôbec nie vraždiť. K ublíženiu sa na súde priznal, oľutoval a manželku odprosila. Príprave na vraždu sa ale nikdy neprizná. V ten večer ho vyprovokovala k činu, ktorý by nikdy nespravil. Z uvedeného dôvodu obžalovaný poprosil krajský súd, aby pri rozhodovaní o výške trestu zohľadnil aj to, že je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím (č. preukazu 038978), že má problém so sluchom aj zrakom a má viac ako 70 rokov. To, čo všetko napísal v tomto podaní, je čistá pravda.

Ďalej k odvolaniu krajského prokurátora sa písomne vyjadril prostredníctvom svojho obhajcu obžalovaný. Z písomných dôvodov jeho vyjadrenia v podstate vyplynulo, že krajský prokurátor v uvedenom odôvodnení neuvádza žiadnu skutočnosť, prípadne žiadnu novú skutočnosť, ktorou sa nevysporiadal okresný súd v svojom rozsudku. Okresný súd vykonal rozsiahle dokazovanie, vyhodnotil všetky zabezpečené dôkazy. Postupoval v intenciách rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, v tomto smere sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli potrebné pre rozhodnutie. Podrobne, rozsiahlo a pre všetkých zrozumiteľne odôvodnil svoje rozhodnutie i napriek tomu, že obhajoba považuje napadnutý rozsudok za neprimerane prísny. Hlavne k osobe obžalovaného, k jeho veku, zdravotnému stavu, pričom zmenu právnej kvalifikácie považuje obhajoba za nedôvodnú.

V závere vyjadrenia obhajoba poukázala na zásadu „iure novit curia“ - súd pozná právo, preto obhajoba duplicitne neuvádzala skutočnosti, ktoré uviedol obžalovaný prostredníctvom obhajcu v odôvodnení odvolania, ani neuvádzala skutočnosti, ktoré uvádzal krajský prokurátor v odôvodnení odvolania, ani skutočnosti, ktoré uvádzal okresný súd v napadnutom rozsudku. Všetky tieto skutočnosti sú krajskému

súdu známe. V tomto smere sa krajský súd zákonným spôsobom s uvádzanými skutočnosťami vysporiada a vo veci rozhodne.

Preto obhajoba navrhla odvolanie krajského prokurátora podané v neprospech obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné.

K odvolaniu splnomocnenca poškodeného sa tak isto písomne vyjadril obžalovaný, a to prostredníctvom svojho obhajcu. Z obsahu jeho vyjadrenia v podstate vyplynulo, že splnomocnenec poškodenej J. T. vo svojom odôvodnení neuvádzal žiadnu skutočnosť, s ktorou by sa nevysporiadal okresný súd vo svojom rozsudku v časti náhrady škody. Okresný súd vykonal rozsiahle dokazovanie v intenciách rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici a vyhodnotil všetky zabezpečené dôkazy. Vo svojom rozsudku zo dňa 22.10.2021 sa okresný súd vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli potrebné aj pre rozhodnutie v časti o náhrade škody. V tejto súvislosti obhajoba poukazuje na ustanovenie § 288 ods. 1 Tr. por., z ktorého odcitovala „ak podľa výsledku dokazovania nie je podklad na vyslovenie povinnosti na náhradu škody, alebo ak by bolo treba na rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a predĺžilo by ho, súd odkáže poškodeného na civilný proces“.

V tomto smere okresný súd podrobne, rozsiahlo a pre všetkých zrozumiteľne odôvodnil svoje rozhodnutie, ktorým poškodenú odkázal len s časťou uplatnenej škody, na civilný proces. Uvedený rozsudok v tejto časti nevyvoláva žiadne pochybnosti a je zákonný.

Obhajoba opäť poukázala na zásadu „iure novit curia“, a preto konštatovala, že nie je jej úlohou duplicitne uvádzať skutočnosti, ktoré uvádzal splnomocnenec poškodenej v odôvodnení odvolania, ani skutočnosti, ktoré uvádzal okresný súd v napadnutom rozsudku, lebo s týmito skutočnosťami sa zákonným spôsobom vysporiada krajský súd.

Preto aj v tomto prípade obhajoba navrhla odvolanie splnomocnenca poškodeného zamietnuť ako nedôvodné.

Svoje vyjadrenie k odvolaniam obžalovaného J. T. doručil súdu aj prokurátor krajskej prokuratúry. Podstatou jeho písomného vyjadrenia bolo zotrvanie na podanom odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4Tk/5/2020 zo dňa 22.10.2021 vo výroku o uloženom treste, podaného v neprospech obžalovaného J. T.. V tejto súvislosti prokurátor poukázal na písomné odvolanie obžalovaného J. T., z ktorého je zrejmé, že prioritne namietal právnu kvalifikáciu skutku ako obzvlášť závažného zločinu vraždy. Poukázal na skutočnosti, ktoré majú vyvracať tvrdenie o plánovaní vraždy, vzhľadom na pravidelné sa stretávanie s poškodenou, možnosť jej usmrtenia iným spôsobom, na inom mieste a v inom čase. Argumentoval genézou súdneho konania týkajúceho sa vysporiadania BSM, ako aj skutkovými okolnosťami zo dňa 20.06.2020, kedy došlo k spáchaniu skutku.

V tomto smere, pokiaľ ide o tvrdenie obžalovaného, že v danej veci nebol preukázaný úmysel poškodenú usmrtiť, prokurátor poukázal na odôvodnenie podanej obžaloby, v ktorej uvádzal skutočnosti, na základe ktorých mal za preukázané, že skutok spáchaný voči poškodenej J. T. je potrebné kvalifikovať ako obzvlášť závažný zločin vraždy v štádiu pokusu. Predmetné skutočnosti boli podrobne uvedené v dôvodovej časti napadnutého rozsudku, s ktorými sa po argumentačnej stránke stotožnil. Ďalej vo vzťahu k odvolaniu splnomocnenkyne poškodenej, výrok súdu týkajúci sa náhrady škody považuje za správny a zákonný.

Na verejnom zasadnutí prokurátor krajskej prokuratúry sa v plnom rozsahu pridržiaval písomných dôvodov odvolania doručeného súdu. V tejto súvislosti navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a navrhol, aby odvolací súd rozhodol sám vo veci tak, že obžalovanému uloží prísnejší úhrnný trest odňatia slobody v zákonom stanovenej trestnej sadzbe.

Splnomocnenec poškodenej J. T. na verejnom zasadnutí sa tak isto pridržiaval písomných dôvodov ich odvolania a preto navrhol, aby krajský súd rozhodol vo veci tak, že poškodenej T. prizná aj náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,- Eur, spolu s už priznanou ujmou bude celková výška náhrady škody predstavovať 41.750,- Eur.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí sa v plnom rozsahu pridržiaval písomných dôvodov nimi podaného odvolania, preto navrhol, aby krajský súd odvolanie krajského prokurátora zamietol ako nedôvodné a tak isto navrhol, aby odvolanie splnomocnenca poškodenej a poškodenej bolo zamietnuté, keďže rozhodovanie o nemajetkovej ujme v tomto trestnom konaní ide nad jeho rámec.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí sa pridržiaval svojho písomného vyjadrenia k veci písaného vlastnou rukou a uviedol, že nechcel ublížiť poškodenej, v živote by to neurobil, celá rodina sa s poškodenou kvôli tomu ani nerozpráva, poukázal na to, že na čpavkovej vode nie je napísané, že by bola taká nebezpečná, sú tam len pokyny, čo treba robiť, keď sa človek poleje. Necíti sa byť vo veci vinný, pokiaľ ide o vraždu poškodenej. Navrhol odvolanie krajského prokurátora zamietnuť ako nedôvodné a tak isto aj odvolanie splnomocnenca poškodenej navrhuje zamietnuť ako nedôvodné.

Na základe podaných odvolaní Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov v napadnutom rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolania krajského prokurátora, obžalovaného J. T. a poškodenej J. T. boli podané nedôvodne.

Pokiaľ ide o skutkový stav ustálený prvostupňovým súdom v napadnutom rozsudku, krajský súd konštatuje, že tento má oporu vo vykonaných dôkazoch, ktoré okresný súd po doplnenom dokazovaní vyhodnotil v súlade s požiadavkami uvedenými v § 2 ods. 12 Tr. por.

V tomto smere obžalovaný nepoprel tvrdenia obžaloby, ani výpoveď poškodenej J. T. o tom, že ju opakovane obliat tzv. čpavkovou vodou. Odmietol však úmysel zavraždiť poškodenú.

Okresný súd potom správne vyhodnotil zavinenie obžalovaného aj vo vzťahu k obzvlášť závažnému zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, 2 písm. c), d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. a ustanovenie § 140 písm. b) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák.

Správne poukázal na to, že úmysel obžalovaného bolo potrebné vyhodnotiť zo všetkých konkrétnych okolností, za ktorých bol trestný čin spáchaný a zo všetkých dôkazov významných z tohto hľadiska. Spúšťačom konania obžalovaného voči poškodenej - teda motívom jeho konania bola pomsta, v súvislosti s ich majetkovým vyrovnaním ohľadne BSM. Podľa tvrdenia obžalovaného, keby poškodená nebola opitá a neprovokovala, on by sa takto nesprával.

Zo skutkových okolností (opakovaného obliatia poškodenej čpavkovou vodou po predchádzajúcom slovnom konflikte) aj odvolací súd musí konštatovať, že obžalovaný vedel, že svojím konaním môže takéto ohrozenie spôsobiť a pre prípad, že ich spôsobí, bol s tým uzrozumený. Inak povedané, obžalovaný vedel, že pri opakovanom obliatí poškodenej čpavkovou vodou jej môže privodiť smrť. Už po prvom obliatí totiž poškodená nemohla dýchať, pričom odchod z izby jej znemožnil už predtým zamknutím dverí. Toto konanie obžalovaného svedčí jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností o nepriamom úmysle obžalovaného poškodenú usmrtiť. K dokonaniu trestného činu nedošlo, preto okresný súd správne konanie obžalovaného právne kvalifikoval ako obzvlášť závažný zločin vraždy v štádiu pokusu tak, ako je to uvedené v právnej vete napadnutého rozsudku. Okrem toho prvostupňový súd správne kvalifikoval konanie obžalovaného aj ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák., s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák. a prečinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Tr. zák.

Vo vzťahu k vyššie uvedeným trestným činom v dôkazoch nebolo rozporov ani pochybností a okresný súd v napadnutom rozsudku na str. 4 až 28 podrobne vyhodnotil vykonané dôkazy, s ktorým hodnotením sa odvolací súd plne stotožnil a aby sa neopakoval, v podrobnostiach naň poukazuje.

Z uvedeného dôvodu krajský súd neprihliadol na obhajobné námietky obžalovaného, predovšetkým vo vzťahu k použitej právnej kvalifikácii konania obžalovaného v súvislosti s poškodenou J. T.. Tieto musel vzhľadom na vykonané dôkazy vyhodnotiť ako účelové, ktoré mali obžalovanému znížiť jeho trestnú zodpovednosť.

Pokiaľ ide o uložený trest obžalovanému, okresný súd nepochybil, keď mu uložil trest vo výmere 10 rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Na tomto mieste je potrebné prisvedčiť námietke prokurátorovi, že súd mal obžalovanému ukladať úhrnný trest odňatia slobody. Z výroku o treste a jeho odôvodnení v napadnutom rozsudku je zrejmé, že prvostupňový súd ukladal trest podľa zásad pre ukladanie úhrnného trestu, keďže obžalovanému uložil trest odňatia slobody podľa najprísnejšej trestnej sadzby zbiehajúcich sa trestných činov (obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 2 Tr. zák.) napriek tomu, že necitoval vo výroku o treste príslušné zákonné ustanovenie a nepoužil slovné spojenie „úhrnný trest odňatia slobody...“. Preto tento technický nedostatok odvolací súd nepovažoval za tak zásadný, aby musel zrušiť výrok o treste a opätovne rozhodovať o tejto otázke.

Vo vzťahu k samotnej výmere trestu je potrebné uviesť, že obžalovanému za jeho konanie bolo možné uložiť trest odňatia slobody v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe od 20 do 25 rokov za ustanovenie § 145 ods. 2 Tr. zák. Túto trestnú sadzbu však okresný súd správne upravil v zmysle § 38 ods. 5 Tr. zák., keďže obžalovaný opätovne spáchal zločin. Preto dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby zvýšil o jednu polovicu z trestného činu z nich najprísnejšie trestného (§ 145 ods. 2 Tr. zák.) a pri ukladaní trestu sa súd riadil upravenou trestnou sadzbou v rozmedzí 22 rokov a 6 mesiacov až 25 rokov.

V prípade obžalovaného však okresný súd pri ukladaní trestu aplikoval moderačné právo a obžalovanému uložil trest odňatia slobody pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu v zmysle § 39 ods. 1, 3 písm. b) Tr. zák. Dĺžku trestu obžalovanému ovplyvnili okolnosti prípadu, ako aj pomery obžalovaného. Predovšetkým okresný súd prihliadal na vek obžalovaného, ktorý je vo veku 71 rokov a jeho zdravotný stav tak, ako bol zistený zo spisového materiálu. Vzhľadom na tieto skutočnosti okresný súd správne považoval prípadný ukladaný trest odňatia slobody v upravenej trestnej sadzbe za neprímerane prísny, keďže pre zabezpečenie ochrany spoločnosti obžalovanému postačuje uložiť trest kratšieho trvania.

Vzhľadom na vyššie uvedené sa krajský súd nestotožnil s odvolacími námietkami prokurátora, najmä vo vzťahu k jeho konštatovaniu o bezohľadnosti konania obžalovaného voči životu a zdraviu poškodenej so sledovaným cieľom túto usmrtiť.

Krajský súd k tomuto poznamenáva, že toto konanie obžalovaného je obsiahnuté v skutkovej podstate obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. a jeho závažnosť je vyjadrená aj vo výmere upravenej trestnej sadzby pri ukladaní konkrétneho trestu. Preto, ak by súd neaplikoval moderačné právo podľa § 39 ods. 1, 3 písm. b) Tr. zák., musel by obžalovanému uložiť neprímerane prísny trest odňatia slobody, teda v prípade obžalovaného takýto trest bolo možné hodnotiť ako nespravodlivý trest.

V tomto smere krajský súd odmieta špekulácie prokurátora, že obžalovanému bol uložený mierne zvýšený trest (o 2 roky) nad dolnú hranicu mimoriadneho zníženia trestnej sadzby. Prvostupňový súd po vyhodnotení vyššie uvedených skutočností dospel k záveru o potrebe uloženia trestu odňatia slobody vo výmere 10 rokov nepodmienečne so zaradením pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Takto uložený trest aj podľa odvolacieho súdu v prípade obžalovaného splní svoj účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. a súčasne vyhovuje zákonným podmienkam pre individuálnu i generálnu prevenciu.

Navyše uložený trest odňatia slobody je podporený aj uloženým ústavným ochranným protialkoholickým liečením, ktoré zvyšuje účinnosť vykonávaného trestu odňatia slobody.

Rovnako odvolací súd sa nestotožnil s námietkou obžalovaného, že mu bol uložený prísny trest, vrátane jeho požiadavky na zaradenie pre výkon trestu do ústavu s miernejším stupňom stráženia. Okresný súd v jeho prípade dostatočne zohľadnil pomery obžalovaného, predovšetkým jeho vek a zdravotný stav, ako aj potrebu vykonávať trest odňatia slobody v určenom ústave na výkon trestu.

Okresný súd nepochybil ani pri rozhodovaní o náhrade škody, pričom poškodená J. T. napadla svojím odvolaním tento výrok vo vzťahu k nerozhodnutiu o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,- Eur, keďže prvostupňový súd ju s týmto nárokom odkázal na civilný proces. Takýto postup považovala za nesprávny a nespravodlivý, keďže takéto rozhodnutie nezodpovedá stavu veci. V tomto

smere odvolací súd musí konštatovať, že prvostupňový súd priznal poškodenej J. T. náhradu škody z titulu bolestného, ktoré bolo vyčíslené v znaleckom posudku č. 67/2020 znalca MUDr. Mgr. U. L., PhD., o ktorej súd nemal pochybnosť a v prípade požadovanej nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,- Eur prvostupňový súd správne odkázal poškodenú J. T. s jej zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces s odôvodnením, že preukázanie nemajetkovej ujmy by presiahlo rámec trestného konania, ktoré sa vedie ako vážobná vec, ktorú je potrebné ukončiť prednostne, v čo najkratšej lehote a pre určenie existencie nároku nemajetkovej ujmy poškodenej J. T., prípadne jej výšky, by bolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie. V tejto súvislosti sa odvolací súd nestotožnil s názorom splnomocnenkyne poškodenej T., že nemajetková ujma sa neďá považovať za paušalizovanú škodu, ktorej vyčíslenie je dané na základe tabuliek resp. bodového ohodnotenia, ale jej výška závisí od úvahy súdov, z čoho vyplýva, že súd nebol viazaný výškou uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,- Eur, ale mohol aj bez ďalšieho hlbšieho dokazovania, ak by dospel k záveru, že sú dané dôvody na priznanie nároku v nižšej ako uplatňovanej výške, rozhodnúť o priznaní náhrady aj v nižšej sume. K tejto argumentácii splnomocnenkyne poškodenej krajský súd poznamenáva, že pokiaľ výška nemajetkovej ujmy závisí od úvahy súdov, ktorý nie je viazaný výškou uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, k tomuto je potrebné uviesť, že výška nemajetkovej ujmy, pokiaľ má závisieť od úvahy súdov, táto nemôže byť svojvoľná a musí vychádzať z dôkazov zadovážených v trestnom konaní. V prípade poškodenej J. T. prvostupňový súd po vyhodnotení dokazovania dospel k záveru, že nemá dostatok podkladov pre rozhodnutie o nároku na nemajetkovú ujmu poškodenej, a preto ju s jej zvyškom nároku odkázal na civilný proces. Je zrejmé, že konaním obžalovaného vznikla poškodenej J. T. škoda na zdraví, ktorú sčasti vo forme bolestného prvostupňový súd priznal poškodenej. Pre ďalšie dokazovanie, ktoré prekračovalo potrebu trestného konania, prvostupňový súd nerozhodol o tejto časti nároku poškodenej a odkázal ju na civilný proces. S týmto postupom sa stotožnil aj odvolací súd.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Za týchto okolností, keď Krajský súd v Banskej Bystrici nezistil dôvody na zmenu napadnutého rozsudku, odvolanie obžalovaného Miroslava Voštiara, krajského prokurátora a poškodenej Márii Voštiarovej zamietol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon ďalší riadny opravný prostriedok nepripúšťa.